

Raadsvoorstel

Datum gemeenteraad: 19 juni 2018
Portefeuillehouder: P.J. Verheij

Datum voorstel: 29 mei 2018
Auteur: D.B. van der Graaf
Samenlevingsagenda: ja

Onderwerp:

Zienswijzen begrotingen 2019 diverse gemeenschappelijke regelingen.

Voorstel:

1. *Kennis te nemen van de ingediende begrotingen 2019 van de GR Drechtsteden, GR Dienst Gezondheid en Jeugd, GR Drechtwerk, GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Samenwerkingsverband Vastgoedheffing, Heffing en Waardebepaling (SVHW) en GR Sportpark Souburgh.*
2. *Een zienswijze in te dienen bij de begrotingen van de GR Drechtsteden, GR Dienst Gezondheid en Jeugd en GR Drechtwerk en de onder voorbehoud van behandeling door de gemeenteraad door het college verstuurde zienswijzen vast te stellen.*

Inleiding

Het college heeft concept-begrotingen voor het jaar 2019 en concept jaarrekeningen voor het jaar 2017 ontvangen van diverse gemeenschappelijke regelingen (hierna GR-en). Een aantal begrotingen en de voorstellen hierin geven aanleiding tot het indienen van een zienswijze.

In dit raadsvoorstel is een aantal GR-en gebundeld, zodat het besluitvormingsproces efficiënt kan verlopen. Het betreft de aangeboden begrotingen voor 2019 van de GR Drechtsteden, GR Dienst Gezondheid en Jeugd, GR Drechtwerk, GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Samenwerkingsverband Vastgoedheffing, Heffing en Waardebepaling (SVHW) en GR Sportpark Souburgh.

Beoogd resultaat

Met dit voorstel krijgt u de begrotingen voor 2019 van diverse GR-en aangeboden en wordt aan de gemeenteraad voorgesteld om, vanuit uw budgetrecht, gebruik te maken van de mogelijkheid om een aantal zienswijzen bij de verbonden partijen in te dienen.

Argumenten

1.1 Het indienen van een zienswijze is een belangrijk sturingsinstrument van de gemeenteraad in de sturing op verbonden partijen

De gemeente Alblasserdam hanteert een vijftal risicoprofielen voor gemeenschappelijke regelingen. Op grond van een risico analyse wordt ambtelijk en bestuurlijk het financieel risico en het bestuurlijk/inhoudelijk risico geclassificeerd. Op grond van deze risico analyse wordt jaarlijks in de begroting het risicoprofiel per verbonden partij vastgesteld. In de begroting 2018 is de uitkomst van de

meest recente risico analyse opgenomen in de paragraaf verbonden partijen. Bij vaststelling van de begroting 2018 heeft de gemeenteraad de volgende risicoprofielen en daarbij behorende sturings- en toezichtsarrangementen vastgesteld:

Risico-classificatie	Verbonden partijen	Sturings- en toezichtsarrangementen
1. Laag	Stedin, Oasen, GR Souburgh, SVHW, BNG	Basis pakket
2. Laag / gemiddeld	Eneco, Stichting Leerwerkbedrijf Alblasserdam	
3. Gemiddeld	OZHZ, GR Gevudo (HVC), Rom-D, VRZHZ	Pluspakket
4. Gemiddeld/hoog	GR Drechtsteden, GR Drechtwerk	
5. Hoog	DG&J ZHZ	Compleetpakket

Zowel beleidsinhoudelijk als financieel is het indienen van een zienswijze een belangrijk sturingsinstrument van de gemeenteraad in de sturing op verbonden partijen. Dit instrument is onderdeel van het basispakket dat de raad kan inzetten bij alle verbonden partijen (zie onderdeel 3.7 Nota verbonden partijen 2015, vastgesteld in de raad van 21 april 2015).

1.2 De GR-en leveren een inhoudelijke bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen van de gemeente

Het algemeen bestuur van de GR'en betreft de zienswijzen van de deelnemende gemeenten bij de besluitvorming over en vaststelling van de begrotingen van de GR'en. Deze besluitvorming is bepalend voor de inhoudelijke bijdrage die een GR aan de doelstellingen van de gemeente Alblasserdam levert en voor de financiële bijdrage die de gemeente Alblasserdam in 2019 aan de GR'en moet betalen. Met het indienen van een zienswijze kan uw raad invloed uitoefenen op de inhoudelijke ambities en op de financiële ruimte die in de begroting 2019 van de gemeente Alblasserdam resteert voor de lokale ambities.

In de Samenlevingsagenda 'Samen Doen' zijn de maatschappelijke effecten die de gemeente wil realiseren uitgewerkt en is uitgewerkt welke bijdrage de gemeente daarin levert en welke bijdrage door partners wordt geleverd. De GR-en leveren een inhoudelijke bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen van de gemeente. Het instrument van zienswijze op de begroting van een GR is belangrijk in het kader van een integrale afweging tussen regionaal en lokaal beleid en de beschikbare geldmiddelen die wij regionaal en lokaal besteden.

Achtereenvolgend gaan wij hierna in op de relevante inhoudelijke en financiële aspecten uit de begrotingen 2019 van de volgende GR'en:

- a) GR Drechtsteden
- b) GR Dienst Gezondheid en Jeugd
- c) GR Drechtwerk
- d) GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

- e) GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
- f) SVHW
- g) GR Sportpark Souburgh

a) GR Drechtsteden

De GR Drechtsteden bracht jaarlijks een beleidsarme begroting uit in april en een geactualiseerde begroting in het najaar waarin alle beleidsvoornemens en financiële consequenties voor gemeenten duidelijk werden. Deze geactualiseerde begroting kwam altijd beschikbaar nadat de lokale begrotingen waren opgesteld, zodat gemeenten altijd werden geconfronteerd met financiële bijstellingen voor de GRD in de 1^e bestuursrapportage. In 2017 is een vernieuwde systematiek Trap op Trap af vastgesteld door de Drechtstraad. De systematiek brengt met zich mee dat de bijdrage van gemeenten aan de GRD meebeweegt met de Algemene uitkering die gemeenten van het Rijk ontvangen. Deze algemene uitkering kent ook een Trap op Trap af systematiek met het Rijk.

Onderdeel van de vernieuwde systematiek is ook dat de GRD een perspectiefnota uitbrengt gelijktijdig met de 'beleidsarme' begroting. Doel van de perspectiefnota is dat een integrale bestuurlijke afweging tussen beleidsinhoud (regionaal vs. Lokaal) en beschikbare financiële middelen (regionaal vs. Lokaal) mogelijk wordt. In 2018 is voor het eerst ervaring opgedaan met deze perspectiefnota. In het bestuurlijk van behandeling is een klem ervaring tussen enerzijds de ambitie van de groeiagenda en de wens daar structureel middelen voor vrij te maken en een tekort op inkomensondersteuning dat gemeenten uit eigen middelen moeten dekken. In de oorspronkelijke stukken had de GRD nog een structureel tekort van circa € 10 miljoen opgenomen. Als gevolg van ingediende moties is de bestuurlijke discussie afgerond bij behandeling van de geactualiseerde begroting 2018 en geactualiseerde perspectiefnota 2018 in de Drechtstraad op 6 februari 2018. Belangrijke punten uit de zienswijze(n) van de gemeente Alblasterdam zijn opgepakt en/of opgelost in de definitieve besluitvorming door de Drechtstraad op 6 februari 2018.

Voor nadere toelichting op de inhoudelijke discussie wordt korthedshalve verwezen naar de door Alblasterdam ingediende en door uw raad vastgestelde zienswijzen (raad 27 juni 2017 en raad 30 januari 2018).

Ten aanzien van de begroting 2019 en Perspectiefnota 2019 van de GR Drechtsteden wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen. Zie verder de inhoudelijke en financiële opmerkingen in de zienswijze in de bijlage.

b) GR Dienst Gezondheid en Jeugd

Voor de GR Dienst Gezondheid en Jeugd is van belang dat er nu een concreet voorstel ligt om de Regionale Ambulance Voorziening (RAV) om te gaan bouwen naar een coöperatie. Voor het gedeelte DG&J laten de stukken zien dat de begroting en verantwoording op orde is. Inhoudelijk neemt men de handschoen op om extra aandacht aan armoede, het terugdringen van schulden en laaggeletterdheid. Voor wat betreft het gedeelte serviceorganisatie Jeugd heeft uw raad op 20 februari 2018 al het Meerjarenperspectief Jeugdhulp 2018-2022 vastgesteld en hierop een zienswijze uitgebracht.

Ten aanzien van de begroting 2019 van de GR Dienst Gezondheid en Jeugd wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen. Zie verder de inhoudelijke en financiële opmerkingen in de zienswijze in de bijlage.

c) GR Drechtwerk

De begrotingsstukken laten zien dat de komende jaren de gemeentelijke bijdragen aan Drechtwerk bij ongewijzigd Rijksbeleid zullen toenemen. Dit groeiende tekort wordt veroorzaakt door de toenemende kloof tussen de stijgende kosten van de SW geïndiceerde medewerkers enerzijds, en de afname van de rijkssubsidie anderzijds, waarbij de fasering in de afbouw van de vergoeding geen gelijke tred houdt met de terugloop van de populatie.

In de zienswijze bij de begroting 2018 hebben wij nog gevraagd met voorstellen te komen om het extra tekort van € 3,3 miljoen in maximaal 3 jaar weg te werken en de financiële effecten van deze voorstellen in de begroting 2018 financieel te vertalen. Wij constateren dat dergelijke voorstellen niet zijn gedaan en dat het tekort juist nog verder oploopt. Tevens constateren wij dat het tekort over deelnemende gemeenten wordt verdeeld over het werkelijk aantal SW-ers. De SW kent geen nieuwe instroom meer. De relatieve uitstroom van SW-ers per gemeente t.o.v. andere gemeenten is dan sterk bepalend voor het aandeel in het tekort dat de deelnemende gemeenten moeten dragen. Om de (financiële) risico's voor Alblusserdam goed in beeld te krijgen is meerjarig inzicht nodig in de wijze waarop oplopend tekort in de komende jaren o.g.v. de huidige solidariteitsafspraken over de deelnemende gemeenten wordt verdeeld. De vraag is gerechtvaardigd of deze afspraken nog passend zijn in een situatie van een aflopende regeling (afbouw o.g.v. pensionering en / of verhuizing van SW geïndiceerde medewerkers) en of het construct op termijn in deze vorm nog de meest passende oplossing is.

Ten aanzien van de begroting 2019 van de GR Drechtwerk wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen. Zie verder de inhoudelijke en financiële opmerkingen in de zienswijze in de bijlage.

d) GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

In de begroting van de gemeente Alblusserdam is nog een taakstelling opgenomen voor een bezuinigingsopdracht bij de GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) van € 104.000. Dit is nog een bezuinigingsopdracht die in 2015 in het Algemeen Bestuur van VRZHZ is bediscussieerd. In onze zienswijzen op de begrotingen 2018 en eerder hebben VRZHZ uitgedaagd om te komen met innovatieve verbetermaatregelen en hebben wij aangegeven graag in gesprek te blijven over mogelijkheden om innovatie en besparingen te koppelen. In 2017 is een nieuwe kostenverdeel-systeematiek uitgewerkt. Uw gemeenteraad heeft in december 2017 besloten geen zienswijze in te dienen op deze gewijzigde kostenverdeel-systeematiek. De nieuwe kostenverdeel-systeematiek is vastgesteld en verwerkt in de begroting 2019.

In het raadsvoorstel van december 2017 is al aangegeven dat Alblusserdam binnen het algemeen bestuur van VRZHZ een minderheidstandpunt heeft ingenomen waardoor de hiervoor genoemde bezuiniging tot nu toe binnen de VRZHZ tot nu toe nog niet is geëffectueerd. Het algemeen bestuur heeft wel unaniem besloten tot het laten uitvoeren van een strategische heroriëntatie onder meer met

als doel zicht te krijgen op mogelijkheden tot kostenverlaging en schaalvoordelen via strategische samenwerking. De burgemeester vertegenwoordigt de sub-regio Drechtsteden in de bestuurlijke werkgroep en blijft ondertussen binnen het algemeen bestuur onverminderd aandacht vragen voor het indienen van innovatieve voorstellen die bijdragen aan verdere besparingen op de kosten van VRZHZ.

De gemeentelijke bijdrage aan VRZHZ 2019 bedraagt € 1.386.000. Dit is € 100.000 hoger dan het budget voor 2019 zoals opgenomen in het meerjarenperspectief van de begroting 2018. In de Perspectiefnota 2019 wordt een voorstel gedaan hoe om te gaan met de resterende taakstelling van € 104.000.

Gezien het hiervoor genoemde minderheidsstandpunt en de onverminderde inzet van de burgemeester in het algemeen bestuur stellen wij voor geen zienswijze in te dienen.

e) GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

De begroting 2019 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) bevat een eerste uitwerking van de uittrekking uit de GR door de gemeenten Leerdam en Zederik en het terugnemen van bouwtaken door de gemeente Giessenlanden vanwege vorming van de nieuwe gemeente Molenlanden. Vanaf 2022 is sprake van een structureel begrotingsevenwicht door afbouw van kosten en/of extra taken en/of een verhoging van de tarieven. Daarnaast is sprake van diverse andere (externe) majeure ontwikkelingen met financiële consequenties. Voorbeelden zijn de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). OZHZ volgt de ontwikkelingen nauwlettend en brengt daarbij zo goed mogelijk de financiële effecten en beheersmaatregelen in beeld. In de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting wordt uitgebreid ingegaan op mogelijke impact, kans en beheersmaatregelen.

In de begrotingsrichtlijnen 2019, gebaseerd op de regionale begrotingsuitgangspunten, wordt uitgegaan van een voorlopige gemiddelde index in 2019 van 2,1%. In de voorliggende ontwerpbegroting 2019 is overeenkomstig eerdere afspraken in het algemeen bestuur uitgegaan van de nullijn. Gegeven bovengenoemde onzekerheden lijkt een nullijn in 2019 echter niet reëel. De definitieve indexering 2019 zal worden voorgelegd aan het algemeen bestuur in november 2018. Indien het algemeen bestuur in november 2018 een hogere gemeentelijke bijdrage vaststelt, dan verwerken wij dat in de 1^e bestuursrapportage 2019.

Voor de wettelijke taken die OZHZ voor de gemeente uitvoert stelt OZHZ in samenwerking met de gemeente nog een jaarprogramma 2019 op. Dit jaarprogramma wordt door het college vastgesteld en ter kennisname aan uw raad aangeboden.

Voorgesteld wordt om geen zienswijze in te dienen.

f) SVHW

SVHW is de uitvoeringsorganisatie voor de gemeentelijke belastingen en heffingen. In de begroting 2018 is een nieuwe tariefstructuur verwerkt. Op grond van deze nieuwe tariefstructuur zou de bijdrage voor de gemeente Alblasterdam in 2019 € 178.000 bedragen. De bijdrage van de gemeente

Alblasserdam aan SVHW in 2019 bedraagt € 185.000. De hogere bijdrage is het gevolg van een loon- en prijs indexering en het effect van de uittreding van de gemeente Molenwaard.

Voorgesteld wordt om geen zienswijze in te dienen.

g) GR Sportpark Souburgh

Het bestuur van de GR Sportpark Souburgh stelt voor om de bijdrage voor de gemeenten en de sportverenigingen niet te verhogen in 2019.

Voorgesteld wordt om geen zienswijze in te dienen.

Kanttekeningen

1.1 Aandacht voor aanleverdata van de zienswijzen

De reactietermijn van de zienswijzen bij de verschillende verbonden partijen is verschillend. Omdat u op 19 juni 2018 kennisneemt van de jaarstukken, begrotingen en de zienswijzen wordt aandacht gevraagd voor het onder voorbehoud van behandeling door de gemeenteraad door het college al aanleveren van de zienswijzen (zie uitvoering).

Financiën

Bij het vaststellen van de begrotingen van een GR worden ook (wijzigingen in) de bijdragen van gemeenten aan de GR vastgesteld. Deze (wijzigingen in) de bijdragen van gemeenten aan de GR-en hebben één op één financieel effect op de gemeentelijke begroting. Dit raakt het budgetrecht van de gemeenteraad. In de begroting 2019 worden de wijzigingen in de bijdragen als gevolg van de besluitvorming door het algemeen bestuur van de GR'en verwerkt.

Uitvoering

Het is van belang dat de GR'en tijdig beschikken over de zienswijzen van de gemeenten. Gezien de korte doorlooptijd tussen aanlevering van de stukken, ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding van de zienswijzen, besluitvorming door het college en de aanlevering van de voorstellen aan de raad is behandeling in de raad pas mogelijk in juni 2018.

Het college heeft de zienswijzen, direct na behandeling in het college van 29 mei 2018, onder voorbehoud van behandeling door de gemeenteraad al verstuurd naar de GR'en. Indien de gemeenteraad nog aanpassingen op de al door het college verstuurde zienswijzen wil vaststellen, dan zal nog een aangepaste zienswijze namens de gemeenteraad aan de betreffende GR worden verstuurd.

Communicatie

De zienswijzen op de begrotingen van GR'en is een instrument om invloed uit te oefenen op de besluitvorming door een algemeen bestuur van de GR'en. De inhoudelijke bijdrage van GR'en aan de doelstellingen van de gemeente Alblasterdam en de financiële effecten van de vastgestelde begrotingen van de GR'en verwerken wij in de begroting 2019, die in november 2018 in de gemeenteraad wordt behandeld. Wij communiceren met een persbericht over de begroting 2019 die het college aan de gemeenteraad aanbiedt.

Bijlagen

1. GR Drechtsteden: begroting 2019, concept jaarrekening 2017, Perspectiefnota 2019 en concept-zienswijze
2. GR DGJ: begroting 2019, concept jaarrekening 2017 en concept zienswijze
3. GR Drechtwerk: begroting 2018, jaarrekening 2016 en concept-zienswijze GR VRZHZ: begroting 2019, jaarrekening 2017
4. GR OZHZ: begroting 2019, jaarrekening 2017
5. SVHW: begroting 2019, jaarrekening 2017 en kadernota 2019
6. GR Sportpark Souburgh: begroting 2019 en jaarrekening 2017

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

De secretaris,
S. van Heeren

De burgemeester,
J.G.A. Paans

